

УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ”
С. СЕЛАНОВЦИ ОБЛ. ВРАЦА УЛ. ПЪРВИ МАЙ №5
ТЕЛ. 0894385032, e-mail: info-602115@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ: /П/
НАДЯ СТАВРЕВА
ДИРЕКТОР НА
ОУ „Н.Й.ВАПЦАРОВ”

16.09.2024г.

приет на заседание на педагогическия съвет
/протокол № 1 /16.09.2024 г./

**ЕТИЧЕН КОДЕКС
НА РАБОТЕЩИТЕ С ДЕЦА В
ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ” НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ”
СЕЛО СЕЛАНОВЦИ**

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс е разработен в съответствие с чл. 175 от ЗПУО и определя нормите за етично поведение на работещите с деца учители и служители в Основно училище „Н. Й. Вапцаров” Селановци.

**РАЗДЕЛ I
ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от следните основните принципи:

Чл. 1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл. 2. Семейството с най- естествена среда за развитие на детето.

Чл. 3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност, и се нуждае от безусловна подкрепа от страна на възрастните в процеса на своето израстване

Чл. 4. На всяко дете се гарантират:

- свобода на изразяване на мнение

- свобода на мисълта, съвестта и религия

- формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно, без да накърнява достойнството на хората, с които общува

Чл. 5. Всяко дете има право на закрила срещу методи на възпитание и/или въздействие, физическо, психическо или друго насилие, които нарушават неговото личностно достойнство

Чл. 6. Всяко дете има право на закрила за нормалното си физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 8. Интересите на детето се защитават във всички случаи и по най-добър начин.

Чл. 9. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за

извеждане от рисковата ситуация.

Чл. 10. Децата с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл. 11. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества /добронамереност, честност, откритост, отговорност, благоразположение, уважителност, дискретност, великодушие/

Чл. 12. Не се допускат прояви на дискриминация във всичките ѝ форми.

РАЗДЕЛ II МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл. 13. Педагогическата практика да се основава на съвременните знания за етапите и особеностите в детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 14. Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.

Чл. 15. Да се има предвид специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 16. Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 17. Да се подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 18. Да се работи винаги в положителна насока за развитието на детето.

Чл. 19. Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до образование, адекватни грижи и подкрепа.

Чл. 20. Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето и/или са опасни и вредни за неговото физическото, емоционално и психично здраве и развитие.

Чл. 21. Да не се участва в практики, които дискриминират децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 22. Да се познават симптомите на приложено физическо, сексуално, вербално, емоционално, психическо насилие, кибертормоз, малтретиране, социално занемаряване по отношение на децата. Да се познава и спазва законовата процедура за защита на детето от насилие.

Чл. 23. При съмнение за малтретиране да се уведомяват органите за закрила на детето и да се проследява дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 24. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му се окаже пълно съдействие за предприемане на адекватни действия за закрила на детето.

Чл. 25. Когато станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето да се информират органите по закрила на детето.

Чл. 26. Да спазва принципа на конфиденциалност на информацията с изключение на случаи, при които има данни за насилие, упражнено върху детето и да споделя информацията само с компетентните за случая органи и лица.

РАЗДЕЛ III МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 27. Първостепенна отговорност е да се подпомага семейството в процеса на отглеждане и възпитание на децата.

Чл. 28. Да се зачита достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 29. Да се уважават ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за тях..

Чл. 30. Да се информира семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е възможно родителите да се включват във вземането на такива.

Чл. 31. Да се зачита правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.

Чл.32. Да се информират родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не се допуска участие в изследвания, които застрашават живота и здравето на детето.

Чл.33. Да не се използват отношенията на учителите и служителите със семейството за лично облагодетелстване. Да не се създават отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл. 34. Да се осигури конфиденциалност на информацията и зачитане правото на семейството на личен живот, с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основание да счита, че благополучието на детето е в риск.

Чл. 35. Ангажиране с разработването на правила за опазване поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 36. В случаи на конфликт между членовете на семейството, да се работи открито, медиаторски и безпристрастно, с цел всички включени страни да вземат информирано решение, в полза на детето.

РАЗДЕЛ IV МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ КОЛЕГИТЕ

Чл. 37. Поддържане на отношения, основани на уважение, доверие, сътрудничество, колегиалност, добронамерена конкуренция, отрицание на произвола и на нарушаването на законите на Република България.

Чл. 38. Обмен на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 39. Утвърждаване на собствения авторитет и този на колегите, чрез избягване на действия или бездействия, които биха накърнили престижа на учителската професия и на училищната институция.

РАЗДЕЛ V МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 40. Предоставяне на висококачествени програми и услуги чрез реализиране на всички позитивни налични ресурси.

Чл. 41. Активно съдействие за поддържане на стабилна обществена среда, в която детето да може да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и защита и живот без насилие и дискриминация.

Чл. 42. Подобряване на сътрудничеството между организациите, с цел за интердисциплинарното взаимодействие между професии, имащи отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 43. Съдействие за повишаване степента на общностното разбиране на детските потребности и нужди.

Чл. 44. Популяризиране на правата на децата и съдействие за повишаване на обществената чувствителност към нарушаването им.

Чл. 45. Подкрепа на законите и политиките, които подпомагат развитието на индивидуалните способности на всяко дете, с цел неговото успешно социално включване.

РАЗДЕЛ VI ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИ СТУКТУРИ- ОБЩИНА, РУО, МОН И ДР.

Чл.46.(1) Учителите и служителите извършват своите задължения с високо ниво на компетентност и в пълно съответствие с изискванията за заеманата от тях длъжност като поемат за изпълнение задачи, за които имат нужната квалификация.

(2) Учителите и служителите извършват специфичната си дейност законосъобразно, своевременно, добросъвестно и безпристрастно.

(3) При необходимост учителят или служителят пренасочва дадени му задачи към свои колеги, които притежават съответната компетентност.

РАЗДЕЛ VII ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 47. Учителят не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги /за себе си, за семейството си, за свои близки хора или колеги/, които могат да доведат до пристрастност, да окажат влияние върху изпълнението на неговите служебни задължения и на личната и безпристрастна оценка.

Чл.48. Учителят, служителят или работникът следва да противодействат на корупционни прояви и на други неморални такива, които биха уронили престижа и доброто име на Основно училище „Н. Й. Вапцаров” с. Селановци, опазват повереното му училищно имущество с грижата на добър стопанин и не допускат използването му за лични цели.

Чл.49. Учителят, служителят или работникът, които са напуснали Основно училище „Никола Йонков Вапцаров” село Селановци нямат право да се възползват, да злоупотребяват или да изнасят информация, която им е станала известна поради или във връзка с длъжностите, които са заемали, освен в случаите когато не е упълномощен за това.

Чл.50. Служителят, в изпълнение на заеманата длъжност, трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Не трябва да бъдат използвани за лични цели или предоставяни на трети лица, освен ако това не е изрично предвидено.

Чл.51. Бившите учители и служители на училището трябва да се въздържат от коментари или действия които биха причинили загуба на доверие в образователната система и училищната общност.

РАЗДЕЛ VIII КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл.52. Конфликт на интереси възниква, когато учителят или служителят има личен интерес, който му влияе до толкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения.

(1) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага директора.

(2) В едномесечен срок от началото на всяка учебна година учителите подават писмена декларация пред директора на училището относно обстоятелството дали през предходната учебна година са предоставяли образователни услуги срещу заплащане на ученици, на които преподават, както и относно липсата на конфликт на интереси.

(3) Учителят и служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци.

(4) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на директора, учителят или служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

РАЗДЕЛ ІХ КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл.53. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Общо събрание за срок от три години.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Директора на Основно училище „Никола Йонков Вапцаров” село Селановци.

Чл.54. Комисията по етика разглежда жалби, свързани със спазването на този кодекс и дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

Чл.55. Всеки заинтересован член може да внесе жалба чрез входящата поща на училището до Комисията по етика.

Чл.56 Комисията по етика си запазва правото да не разглежда жалби с анонимен подател.

Чл.57. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите жалби, изготвя и представя на директора своето мотивирано становище, след което директорът се произнася, не по-късно от един месец след постъпване на жалбата с окончателно решение на жалбата /следва ли санкция или не/

(2) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция, видът и смисъла на която определя директора на Основно училище „Никола Йонков Вапцаров” село Селановци.

Чл.58. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Общото събрание.

РАЗДЕЛ Х ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПОВЕДЕНИЕ ПРИ ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИ В РАМКИТЕ НА УЧИЛИЩНАТА ИНСТИТУЦИЯ

Чл. 59 (1) Уважително отношение към всички граждани.

(2) Външният вид и поведение на учителя и служителя да кореспондират с положителния имидж на училището

(3) Отношението към гражданите да не се повлиява от личните емоционални състояния на учителите и служителите.

(4) Да се предоставя актуална, точна и професионална информация с цел максимално подпомагане на гражданите

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Правилата на поведение и отношения съдържащи се в настоящия кодекс са неизменна част от ежедневната работа на учителите и служителите.

2. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на учителите и служителите и е защита от неоснователни обвинения.

3. Спазването и правилата на поведение, заложили в Правилника за спазване на вътрешния трудов ред на Основно училище „Никола Йонков Вапцаров” село

Селановци и приети от всеки учител и служител допринасят за изграждането, и утвърждаването на положителен образ на училището, и налагането му трайно като център на общността.

4. Директорът е длъжен да запознае новоназначения учител или служител с този кодекс в тридневен срок от постъпването му на работа

5. Задължението за детайлно познаване и спазване на Етичния кодекс се регламентира в длъжностните характеристики на всички учители и служители в училището.

6. С настоящия етичен кодекс да бъдат запознати: всички родители, чиито деца учат в Основно училище „Никола Йонков Вапцаров” село Селановци, НПО, Училищно настоятелство, читалищни служители, и всички служители, общуващи с децата

7. Настоящият етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на изменение.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Н.Й.ВАПЦАРОВ”

1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, служителите и работниците в училищната общност.

Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:

неспазване на действащото законодателство;

- неспазване на вътрешноучилищните документи;

- действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;

- грубо отношение към учениците, родителите, учителите и външни лица;

- проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;

- прояви на накърняване на авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати в и извън училището;

- прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накърняване на интересите на други лица.

Наблюдението и докладването на посочените в т. 2 нарушения да се извършват по две направления:

-вътрешно докладване – от педагогическия и непедагогическия персонал;

-външно докладване –от родители, граждани, представители на институции и фирми.

Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник. Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора.

Комисията се състои от трима членове, утвърдена е със заповед на директора и е в състав, избран на Общо събрание:

- ръководство /главен учител/.

-педагогически персонал/учител, член от екипа за подкрепа/ .

-непедагогическия персонал

Комисията се председателства от Главния учител.

Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на заседания, за което се води протокол.

Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.

Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване с мнозинство - 50% + 1гласа.

Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в седемдневен срок от постъпването му.

При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.

При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова, което да е в рамките на един месец след постъпването на сигнала.

При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва на директора със становище от комисията в едномесечен срок.

За предприетите мерки и наложени наказания Директорът уведомява председателя на комисията по етика, лицето, подало сигнала и лицето, срещу което е подаден сигналът.

При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава срещу подпис с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.

Актуализирал Етичния кодекс:

Калина Кунчева

Йоана Милчева